ROLLEN VAN VERSCHILLENDE ACTOREN

Deze rollen kaderen binnen het traject dat een mantelzorger binnen de organisatie loopt, om werk en zorg op een optimale manier op elkaar af te stemmen en zo optimaal te functioneren, zowel in de zorg- als de werksituatie.

Hamvragen:

- Welk traject wil men dat de mantelzorger binnen de organisatie loopt?
- Wie is het primaire aanspreekpunt?
- Waar is informatie te vinden?
- Welk mandaat heeft welke actor uit de organisatie in dit traject?
- Op welke manier zijn alle rollen op elkaar afgestemd, sluiten de mandaten aan bij elkaar zodat er gaan hiaten of te grote, verwarrende overlappingen zijn?

Het traject van een mantelzorger loopt – eventueel over de contactperso(o)n(en) (collega, mantelzorgcoach, bedrijfsarts, vertrouwenspersoon) – via de rechtstreeks leidinggevende, mogelijks met inschakelen van personeelsdienst/personeelsoverleg, naar het team. Deze beweging is organisch en cyclisch (de stappen kunnen verweven zijn en koppelen naar elkaar terug; ze lopen niet strikt chronologisch, maar vaak parallel).

Het startpunt is het identificeren van *wie* betrokken is, welke *rol* deze persoon opneemt binnen het parcours van de mantelzorger, en *welk mandaat* die persoon binnen dit traject heeft. (Het is even verhelderend te weten welk mandaat *niet* tot een bepaalde rol behoort.) Aan een bepaalde rol/mandaat worden telkens bepaalde verwachtingen gekoppeld.

Wanneer we het hebben over rollen en hun bijhorende mandaat, is het goed om die te ontrafelen, zodat we ze desgewenst kunnen opsplitsen: hart luchten – doorverwijzen – informatie geven – dialoog over professionele parcours (loopbaan)– coaching – etc.

Het is belangrijk om alle rollen en hun bijhorende taken te erkennen en hier ook ruimte voor maken binnen de jobruimte. D.w.z. geen ‘extra’ taken/mandaat toekennen zonder bijhorende arbeidstijd. Vaak is de rol van een actor in het traject van mantelzorgers een aspect uit het spectrum van de taken van die actor; zelden hoeven nieuwe functieomschrijvingen opgesteld te worden.

Dit product werd ontwikkeld met steun van het Europees Sociaal Fonds en de Vlaamse overheid

MANTELZORGER

Suggesties voor de rol van de mantelzorger:

De mantelzorger …

- weet dat het zijn eigen keuze en verantwoordelijkheid is om zijn situatie bespreekbaar te stellen;
- weet dat loyaliteit naar de werkgever toe een aspect is dat bijdraagt aan een soepel parcours rond mantelzorgvriendelijkheid. Binnen dit parcours is wederkerigheid immers cruciaal.

Binnen onze organisatie vervult de mantelzorger volgende rol:

……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……

Dit product werd ontwikkeld met steun van het Europees Sociaal Fonds en de Vlaamse overheid

KENNISPUNT MANTELZORG.be
Da's toch een zorg minder
howest

COLLEGA

Suggesties voor de rol van de collega's van de mantelzorger:

Collega's …

- zijn vaak natuurlijke gesprekspartners en kunnen een luisterend oor bieden aan de mantelzorger;
- kunnen ad hoc onderling oplossingen helpen bedenken (vb. door van shift te wisselen, …);
- die zelf mantelzorger zijn of geweest zijn, kunnen ervaringen delen en als dusdanig een meerwaarde betekenen in het zoekproces van de mantelzorger.

Binnen onze organisatie vervult de collega van de mantelzorger volgende rol:

……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……

Dit product werd ontwikkeld met steun van het Europees Sociaal Fonds en de Vlaamse overheid

RECHTSTREEKS LEIDINGGEVENDE

Suggesties voor de rol van de rechtstreeks leidinggevende van de mantelzorger:

De rechtstreeks leidinggevende …

- kan het eerste (laagdrempelig) aanspreekpunt voor de mantelzorger zijn;
- is de centrale persoon waarrond het mantelzorgvriendelijk personeelsbeleid is opgebouwd;
- heeft het mandaat om in gesprek te gaan over het professioneel parcours van de mantelzorger en kan hem hierin coachen;
- monitort de impact van de tegemoetkomingen aan mantelzorgers op het team en superviseert/coacht/bewaakt de haalbaarheid van de oplossingen voor alle betrokkenen en voor de organisatie;
- bewaakt de productiviteit en de continuïteit van inzet.

Binnen onze organisatie vervult de rechtstreeks leidinggevende van de mantelzorger volgende rol:

……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……

Dit product werd ontwikkeld met steun van het Europees Sociaal Fonds en de Vlaamse overheid

KENNISPUNT MANTELZORG.be Da's toch een zorg minder
howest De Hogeschool West-Vlaanderen

HOGERE LEIDINGGEVENDE

Suggesties voor de rol van de hogere leidinggevende van de mantelzorger:

De hogere leidinggevende …

- coacht de rechtstreeks leidinggevende in het begeleiden van de mantelzorger;
- vangt op wat buiten het mandaat van de rechtstreeks leidinggevende valt;
- is een mogelijk aanspreekpunt in het traject van de mantelzorger;
- bewaakt de impact op en de continuïteit voor de organisatie en stuurt indien nodig het mantelzorgtraject bij;
- neemt beslissingen op organisatieniveau (heeft tot op grote hoogte autonomie en mandaat voor het nemen van beslissingen in personeelszaken).

Binnen onze organisatie vervult de hogere leidinggevende van de mantelzorger volgende rol:

……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……

Dit product werd ontwikkeld met steun van het Europees Sociaal Fonds en de Vlaamse overheid

BEDRIJFSLEIDING

Suggesties voor de rol van de bedrijfsleiding van de mantelzorger:

De bedrijfsleiding …

- tekent een visie op bedrijfsniveau uit en koppelt hieraan concrete strategieën om een cultuur van bespreekbaarheid uit te werken en te implementeren.

Zie ook rol van de hogere leidinggevende.

Binnen onze organisatie vervult de bedrijfsleiding van de mantelzorger volgende rol:

……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……

Dit product werd ontwikkeld met steun van het Europees Sociaal Fonds en de Vlaamse overheid

PERSONEELSDIENST

Suggesties voor de rol van de personeelsdienst van de mantelzorger:

De personeelsdienst …

- onthaalt nieuwe medewerkers;
- kan (HR-gerelateerde) informatie verstrekken aan de mantelzorger (zoals bijvoorbeeld informatie rond verlofstelsels);
- gaat mogelijks in afstemming met werknemers en bedrijfsleiding functieomschrijvingen verduidelijken;
- biedt mogelijks loopbaancoaching aan;
- kan een expertisepersoon rond mantelzorg zijn (informatie en doorverwijzing – zie mantelzorgcoach).

Binnen onze organisatie vervult de personeelsdienst van de mantelzorger volgende rol:

……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……

Dit product werd ontwikkeld met steun van het Europees Sociaal Fonds en de Vlaamse overheid

BEDRIJFSARTS

Suggesties voor de rol van de bedrijfsarts van de mantelzorger:

De bedrijfsarts …

- is soms een vertrouwenspersoon voor de mantelzorger;
- kan verontrustende signalen detecteren (in kader van preventie);
- kan de mantelzorger doorverwijzen naar andere actoren voor dialoog omtrent het thema werk en mantelzorg (faciliteren van het traject van de mantelzorger binnen het bedrijf; als laagdrempelig aanspreekpunt kan hij/zij een tussenstap zijn);
- kan sensibiliseren rond mantelzorg;
- heeft weet van het belang van transparantie over eventuele doorstroom van informatie (~beroepsgeheim).

Binnen onze organisatie vervult de bedrijfsarts van de mantelzorger volgende rol:

……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……

Dit product werd ontwikkeld met steun van het Europees Sociaal Fonds en de Vlaamse overheid

VERTROUWENSPERSOON

Suggesties voor de rol van de vertrouwenspersoon van de mantelzorger:

De vertrouwenspersoon …

- is een neutraal aanspreekpunt voor de mantelzorger.

Binnen onze organisatie vervult de vertrouwenspersoon van de mantelzorger volgende rol:

……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……
……

Dit product werd ontwikkeld met steun van het Europees Sociaal Fonds en de Vlaamse overheid

KENNISPUNT MANTELZORG.be
Da's toch een zorg minder
howest